

Contra Julianum imperatorem
FRAGMENTA EX RELIQUIS S. CURILLI CONTRA JULIANUM L IBRIS QUI
DESIDERANTUR.

Τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐκ τοῦ ια' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ.

Ἄληθές εἶπεῖν ὡς ὁ κατοιόμενος καὶ καταφρονητὴς ἀνὴρ ἀλαζῶν, οὐδὲν μὴ περὰνὴ κατὰ τὴν τοῦ προφήτου φωνήν· οἴησις γάρ, προκοπῆς ἐκκοπή, κατὰ τὸν κοινὸν καὶ ἐν στόματι τῶν πολλῶν ὄντα λόγον. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου. Οἴησις , προκοπῆς ἐκκοπή. τὸν μὲν γὰρ ὁμολογοῦντα 76.1060 τὴν ἄγνοιαν, ῥᾶον ἂν τις ἐπιστήσειεν τοῖς οὐπὼ διεγνωσμένοις· τὸν γε μὴν ἐν δοκίσει τοῦ εἰδέναι καὶ ἄσοφόν τε καὶ ἀμαθῆ πάντη τε καὶ πάντως ἀποτελεῖ τὸ εἰδέναι δοκεῖν· οὐ γὰρ τοι προσίεται τοὺς τῶν διδασκόντων λόγους.

Ἐκ τοῦ ιβ' τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Οὐχ ἀπλῶς ὁ ἀγνοθητής τοῖς ἐθέλουσι τῶν ἀθλητῶν τὰς ἐξαιρέτους χαρίζεται τιμὰς, ἀναλόγως δὲ μᾶλλον ταῖς τῶν ἀθλούντων εὐδοκιμήσει διανέμει τὰ γέρα. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ. Τὸ νέμειν ἴσα τοῖς ἀνίσοις, τῆς μεγίστης ἐστὶν ἀδικίας. Ἐκ τοῦ ιβ' τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Ἄριστον καὶ σοφὸν εἶναί μοι δοκεῖ τοῦ καιροῦ τοῦ προσήκοντος μὴ ἀφαρμάρτανειν πράγμασιν. Ἐκ τοῦ ιβ' τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Τὸ μὲν κακῶς ἀγορεύειν οὐκ ἂν ἔλοιτό τις, εὐδηλον οἶμαι παντί· δημῶδες ὅμως τοῦτο καὶ ἀγοραῖον.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰουλιανοῦ ιδ' λόγου. Ἐνεστιν ἀνθρώπῳ παντὶ τὸ εὐδοκιμεῖν δύνασθαι καὶ διαβιῶναι λαμπρῶς. Ἐκ τῶν αὐτῶν. Αὐτόκλητός ἐστιν καὶ ἐκοντὶ ἰὼν πρὸς πᾶν ὅτιοῦν τῶν αὐτῶ δοκούντων ὁ ἄνθρωπος· δόξαν οὕτως εὖ ἔχειν τῷ πάντων Δημιουργῷ, ἵνα καὶ τὸ ἀγαθουργεῖν ἡρημένοις τὸ ἐπαινεῖσθαι δεῖν, καὶ τοῖς τὴν ἐτέραν ἰοῦσιν τρίβον, τὸ κατεσκῶφθαι δικαίως πρὸς ἀπάντων ἀκολουθῆ. Ἐκ τοῦ ιδ' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Τὸν τοῦδε τοῦ βίου ἀναφυρμὸν καὶ τὴν ἐν αὐτῷ τῶν πραγμάτων πικρὰν ἀνάχυσιν κατασημαίνων ἀστείως ὁ Μελωδός, Αὕτη ἡ θάλασσα, ἔφη, ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος. Ἐκ τοῦ ιδ' τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Σκοτεινοὶ πῶς καὶ οὐχ ἅπασιν ἐναργεῖς οἱ δριμεῖς εἰς σωτηρίαν. Ἐκ τοῦ ιε' τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ Ἰδίους θελήμασι διοικεῖται ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, καὶ πρὸς πᾶν ὅτιοῦν τῶν πρακτέων ἐθελοντὶ ἵεται· δόξαν ἔχειν ὀρθῶς καὶ τοῦτο τῷ πάντων ἀριστοτέχνῃ Θεῷ· ὥστε κἂν εἴ τις γένοιτο τῶν καθ' ἡμᾶς ἐν μεθέξει τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνοικισθέντος αὐτῷ διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, οὐ παρεῖται διὰ τοῦτο τοῦ κατὰ γνώμην οἰκειάν, καὶ ὡς ἂν αὐτῷ δοκῆ, διαβιοῦν· ἐλευθέραις δὲ ὡσπερ ἡνίαις πρὸς τε τὸ ἀγαθὸν διανένευκεν, καὶ τὸ ἐναντίον.

Ἐκ τοῦ ιε' τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Ἐστιν πῶς ἀεὶ τὸ διαβάλλειν ἰπήλατον, καὶ τὸ ἀκρατές εἰς λόγους ἔνεστι πολλοῖς· δεῖ δὲ, οἶμαι, ταῖς καταβρήσειν αἷς ἂν ποιοῖτό τις καθ' ὅτιοῦν, τὰς δείξεις ἀκολουθεῖν· εἰ δὲ ἀσθενεῖ πρὸς τοῦτο ὁ κατηγορεῖν ἡρημένος, τὴν τοῦ συκοφαντεῖν δόξαν ἀποίσεται.

Ἐκ τοῦ ιε' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Τὸ εὐῖματεῖν μεираκιῶδές ἐστι μόνον, καὶ ἐν μόνῃ δοκίσει τὸ ἡδὺ ἔχει, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς διαπαίζει.

Ἐκ τοῦ ις' τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Τοῖς ἄριστα γεηπονεῖν ἡθισμένοις, ἔποιτο ἂν εἰκότως τὸ ἐπαινεῖσθαι δεῖν. Ἐκ τοῦ ις' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Ὅτι δὲ καὶ ἀναλόγως τοῖς ἐκάστου κατορθώμασιν ἢ τῆς ἀμοιβῆς ἀντέκτισις· ἰσοπαλεῖς τοῖς ἰδρῶσιν αἱ ἀμοιβαὶ τοῖς ἀνδραγαθεῖν ἡρημένοις ἐκνεμεθήσονται παρὰ Θεοῦ·

πληροφορήσει γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ, τὴν τῶν ταλάντων διανομὴν οὐκ ἐν ἴσῳ μέτρῳ γενέσθαι λέγων· καθιστὰς δὲ τῶν εὐδοκιμηκότων, τὸν μὲν ἐπὶ δέκα πόλεων, τὸν δὲ ἐπὶ πέντε. Ταλαντεύεται γὰρ ὡσπερ ὁ ἐκάστου βίος, καὶ ἰσοστατήσῃ που πάντως τῆς ἡμῶν ἐπιεικείας ἢ ἀντέκτισις. Ἐκ τοῦ ις' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Ὁ τοῖς ἀνθρώποις ἀρέσκων, τοὺς παρ' αὐτῶν ἐπαίνους ἔχοιεν ἂν εἰκότως εἰς ἀντιμισθίας δύναιμι· λήψεται γε μὴν τῶν παρὰ Θεοῦ τὸ σύμπαν οὐδέν· εὐανδρίας γὰρ, τῆς ἐπὶ γῆς, φημί, τὸ ἀγαθόν, οὐκ αὐτὸν ἐπόπτην ἐποίησε μᾶλλον, ἀλλὰ τῶν ὀρώντων τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐκ τοῦ ις' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Πᾶν αἰσχρὸν καὶ ἀκαλλῆς καὶ τοῖς εὖ βιοῦν ἡρημένοις ἀνάρμοστον τὸ ὑβρίζειν ἐστὶ, καὶ οὐκ ἂν τις εἴη τοιοῦτος τῶν ἐν ἐφέσει σεμνότητος καὶ ἐπιεικείας.

Ἐκ τοῦ ιη' βιβλίου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Ἐκαστος τῶν ἐπὶ τῆς γῆς τῶν ἑαυτοῦ θελημάτων διέλαχεν τὰς ἡνίας, καὶ ἐθελοντῆς ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τὰν ἴεται, τουτέστιν ἢ ἐπὶ ἀρετῆν, ἢ πρὸς γε τὰ χεῖρω. Ἐκ τοῦ ιη' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Εἰσὶ τινες, πλεῖστοι δὲ οὗτοι κατὰ τὸν βίον, οἱ τὸ σφίσιν αὐτοῖς [δοκοῦν] εὖ ἔχειν ὑπειλημμένοι ἀβασανίστως κρατύνουσιν. Οἴονται δὲ ὅτι πάντη τε καὶ πάντως σοφὰ λαλοῦσι καὶ ἀναμφίβλητα· πλὴν μέχρι τοσούτου τὴν τοῦ δοκεῖν εἶναι σοφοὶ καὶ ἀγγίνοοι κλέπτουσι 76.1064 δόξαν, ἄχρις ἂν αὐτοῖς ὁ πρὸς τῶν ἑτερογνωμονούντων ὑπαντήσῃ λόγος, γοργοτέροις ἐλέγχῳ ἀντανιστάμενος. Ἐκ τοῦ ιη' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Ἐν τῷ, Μηδὲν ἄγαν, εἶναι τὸ εὖ ἔχον· ἐν δὲ τῷ περιττῷ, τὰς διαβολάς. Ἐκ τοῦ ιη' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Τοῖς οὐκ ἔχουσι βίον τὸν ἐπιεικῆ καὶ τεθουμασμένον, φορτικὸν, ὡς ἔοικε, τὸ εὐδοκιμεῖν ἑτέρους εὐζωΐα καὶ ἀρετῆ· ἔγκλημα γὰρ τῆς ἑαυτῶν φαυλότητος ποιοῦνται τὸ χρῆμα, καὶ ταῖς ἐτέρων εὐκλείαις ἐπηρεθισμένοι, τὴν τῆς βασκανίας ὠδίνουσι φλόγα, καίτοι μᾶλλον ἐχρῆν ζηλοῦντας ἐλέσθαι τὸ ἄμεινον, καὶ παντα σεῖοντας κάλων, ἀμιλλάσθαι φιλεῖν τοῖς ὧδε λαμπροῖς, οὐ φιλοψογίας ποιήσασθαι πρόφασιν, ἃ κατορθοῦν οὐ δεδύνηνται.

Ἐκ τοῦ ιθ' λόγου τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ. Πολὺ λίαν παρὰ τοῖς ἔξω κεῖται τὸ τῆς εὐστομίας χρῆμα, καὶ τὸ λαμπρὸν τῆς λέξεως· ἐνὶ δὲ ὅμως τῶν ὀνησιφόρων οὐδέν. Τὸν γὰρ φύσει Θεὸν καὶ Δημιουργὸν οὐκ ἔγνωσαν, ἀναριθμήτους δὲ θεοὺς τῷ βίῳ κομίζουσι.